מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות התאמה במין, במספר וביידוע בין שם עצם לשם תואר
- להכיר מילים עם סיומות מטעות (זכר עם ־ות, נקבה עם ־ים)
- לדעת איך מתאימים שם תואר בצירוף סמיכות

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – בחרו את שם התואר המתאים

1. ג – גדול
2. ד – גדולות
3. ב – חדשים
4. ג – קשות
5. ג – גדולה
6. ג – חדש

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – זהו הכלל הבסיסי של התאמה דקדוקית
2. לא נכון – שולחן הוא זכר, גם אם ברבים הוא מקבל סיומת ־ות
3. נכון – כמו בית הספר החדש - ההתאמה למילה בית
4. לא נכון – עיר היא נקבה למרות שאין בה סיומת ה׳
5. נכון – נשים וחכמות - שתיהן ברבים נקבה

חלק ג׳ – השלימו את שם התואר המתאים

1. גדול
2. גדולות
3. פתוחים
4. טובות
5. חדשה

חלק ד׳ – התאימו שם עצם לשם תואר

- 1 – ג (גדול)
- 2 – ה (גדולה)
- 3 – ד (גדולים)
- 4 – א (גדולות)
- 5 – ב (קשות)

חלק ה׳ – הסבירו בקצרה

1. יש מילים זכריות שברבים מקבלות סיומת ־ות, הסיומת לא תמיד קובעת את המין
2. כי ההתאמה בסמיכות היא תמיד למילה הראשונה בצירוף, שהיא 'בית'

חלק ו׳ – כתיבה

1. יש לבדוק התאמה נכונה במין, במספר וביידוע, ושימוש נכון במילה עם מלכודת סיומת

כרטיס יציאה – מה לחפש

- למשל שולחנות, חלונות, קירות, מקומות, לילות
- למשל בית הספר החדש, תכנית הלימודים החדשה
- גדולה - כי עיר היא נקבה

טיפים להפעלה:

- כדאי להדגיש בכיתה שהסיומת לא תמיד קובעת את המין - יש לבדוק את המילה המקורית
- אפשר לתרגל בעל פה עם כרטיסי המילים המטעות לפני המעבר לכתיבה
- בצירופי סמיכות כדאי לתרגל זיהוי המילה הראשונה כדי לדעת למי מתאים שם התואר

דף תרגול: התאמה דקדוקית בין שם עצם לשם תואר

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

שם תואר הוא מילה שמתארת שם עצם. חשוב שהצורה של שם התואר תהיה מתאימה לשם העצם. יש מילים שקשה לדעת אם הן זכר או נקבה.

📖 מילון קטן:

שם עצם	מילה שמציינת דבר, אדם או מקום, למשל בית, עיר
שם תואר	מילה שמתארת שם עצם, למשל גדול, יפה
מין	זכר או נקבה
מספר	יחיד או רבים
יידוע	הוספת ה׳ הידיעה למילה
סמיכות	צירוף של שתי מילים, למשל בית הספר
מלכודת סיומת	מילה שהסיומת שלה לא מתאימה למין האמיתי שלה

1 חלק א׳ – בחרו את שם התואר המתאים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילה מתאימה ל'בית'?

א) גדולה ב) גדולים ג) גדול ד) גדולות

2. איזו מילה מתאימה ל'ערים'?

א) גדול ב) גדולה ג) גדולים ד) גדולות

3. שולחנות הם זכר - איזו מילה מתאימה?

א) חדשות ב) חדשים ג) חדשה ד) חדש

4. מילים הן נקבה - איזו מילה מתאימה?

א) קשים ב) קשה ג) קשות ד) קש

5. עיר היא מילה בנקבה בלי ה׳ - איזו מילה מתאימה?

א) גדול ב) גדולים ג) גדולה ד) גדולות

6. בצירוף הזה ההתאמה היא למילה 'בית'

א) חדשה ב) חדשים ג) חדש ד) חדשות

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שם תואר תמיד מתאים לשם העצם במין ובמספר	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	המילה 'שולחנות' היא נקבה כי היא מסתיימת ב־ות	☐	☐
3	בצירוף סמיכות, שם התואר מתאים למילה הראשונה בצירוף	☐	☐
4	המילה 'עיר' היא שם עצם בזכר	☐	☐
5	בצירוף 'נשים חכמות' ההתאמה נכונה כי שתי המילים ברבות נקבה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את שם התואר המתאים

השלימו את המילה החסרה.

1. בית _____

2. ערים _____

3. חלונות _____

4. שנים _____

5. תכנית הלימודים ה _____

4 חלק ד' – התאימו שם עצם לשם תואר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בית	___	**א.** גדולות
2. עיר	___	**ב.** קשות
3. בתים	___	**ג.** גדול
4. ערים	___	**ד.** גדולים
5. מילים	___	**ה.** גדולה

5 חלק ה' – הסבירו בקצרה

ענו בקצרה.

1. מדוע המילה 'שולחנות' היא זכר למרות שהיא מסתיימת ב־ות?

2. מדוע בצירוף 'בית הספר החדש' שם התואר הוא בזכר?

6 חלק ו׳ – כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שלושה משפטים עם שם עצם ושם תואר מתאים. בלפחות משפט אחד השתמשו במילה שיש בה מלכודת סיומת (זכר עם ־ות או נקבה עם ־ים)

כרטיס יציאה

תנו דוגמה למילה זכרית שמסתיימת ב־ות ברבים

כתבו צירוף סמיכות עם שם תואר מתאים

מהי המילה הנכונה: 'עיר ___' (גדול/גדולה)?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀